

Original Article

Promotion Human Rights in Latin America: A Case Study of Brazil and Argentina

Chu Thi Thuy Hang*

*Institute of Human Rights, Ho Chi Minh National Academy of Politics,
Nguyen Phong Sac, Cau Giay, Hanoi, Vietnam*

Received 20 April 2022

Revised 10 June 2022; Accepted 17 June 2022

Abstract: Latin America has a relatively strong legal framework and institutions for the promotion and protection of human rights at the regional and national levels. The ratification rate of international treaties on human rights is relatively high in Latin America, but it is one of the most unequal regions in the world. The article studies law and mechanisms for protection and promotion human rights in Latin America through two representative countries: Brazil and Argentina.

Keywords: Human rights law, mechanism to protect and promote human rights, Latin America, Brazil, Argentina.

* Corresponding author.

E-mail address: chuhang2610@gmail.com

<https://doi.org/10.25073/2588-1116/vnupam.4387>

Pháp luật và cơ chế bảo vệ, thúc đẩy quyền con người ở Châu Mỹ La Tinh: trường hợp nghiên cứu Brazil và Argentina

Chu Thị Thuý Hằng*

*Viện Quyền con người, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh,
Nguyễn Phong Sắc, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam*

Nhận ngày 20 tháng 4 năm 2022

Chỉnh sửa ngày 10 tháng 6 năm 2022; Chấp nhận đăng ngày 17 tháng 6 năm 2022

Tóm tắt: Châu Mỹ La tinh có hệ thống pháp luật và các thiết chế thúc đẩy và bảo vệ quyền con người tương đối mạnh ở cấp độ khu vực và quốc gia. Tỷ lệ phê chuẩn các điều ước quốc tế về quyền con người ở Mỹ Latinh tương đối cao nhưng lại là khu vực có mức độ bất bình đẳng cao nhất trên thế giới. Bài viết nghiên cứu hệ thống pháp luật và cơ chế bảo vệ, thúc đẩy quyền con người ở châu Mỹ La tinh thông qua hai quốc gia đại diện: Brazil và Argentina.

Từ khoá: Pháp luật quyền con người, cơ chế bảo vệ và thúc đẩy quyền con người, châu Mỹ La tinh, Brazil, Argentina.

Pháp luật về bảo vệ quyền con người ở Mỹ Latinh tương đối mạnh. Khu vực này có các thiết chế được thiết lập từ lâu, chẳng hạn như Ủy ban Nhân quyền Liên Mỹ và Tòa án Nhân quyền Liên Mỹ, trong khi hầu hết các quốc gia trong khu vực đều có các cơ quan quốc gia để thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền. Đây cũng là khu vực có mạng lưới các tổ chức xã hội dân sự giám sát quyền con người và nhiều chính phủ sẵn sàng hợp tác với các cơ chế nhân quyền quốc tế và khu vực. Tỷ lệ phê chuẩn các điều ước quốc tế về quyền con người ở Mỹ Latinh tương đối cao. Tuy nhiên, Mỹ Latinh là khu vực có mức độ bất bình đẳng xã hội cao nhất trên thế giới, tình trạng này đã trở nên tồi tệ hơn trong thập kỷ qua. Sự bất bình đẳng kéo dài trong khu vực về thu nhập đã cản trở sự phát triển và quyền con người [1]. Tìm hiểu cơ chế bảo vệ, thúc đẩy quyền con người ở Mỹ La tinh thông qua hai đại diện Brazil và Argentina bởi lẽ đây là hai quốc gia tiêu biểu đã

xây dựng các quy định pháp luật và cơ chế bảo vệ quyền con người khá sớm và tích cực so với các quốc gia khác trong khu vực.

1. Pháp luật và cơ chế bảo vệ, thúc đẩy quyền con người ở Brazil

Cộng hoà Liên bang Brazil là quốc gia lớn nhất Nam Mỹ, thứ năm trên thế giới về diện tích lẫn dân số với hơn 190 triệu người [2]. Là quốc gia được tạo lập dựa trên bốn cấp chính quyền là Liên bang, bang, các chính quyền thành phố tự trị và quận liên bang, thể chế chính trị của Brazil theo thể chế cộng hoà và chia thành ba nhánh quyền lực: lập pháp, hành pháp, tư pháp độc lập với nhau và được kiểm soát một cách cân bằng. Tuy nhiên, nhánh lập pháp và hành pháp được tổ chức ở cả bốn cấp chính quyền, nhưng nhánh tư pháp chỉ được tổ chức ở cấp Liên bang và bang.

* Tác giả liên hệ.

Địa chỉ email: chuhang2610@gmail.com

<https://doi.org/10.25073/2588-1116/vnupam.4387>

Nhánh quyền lực hành pháp được thực thi bởi Chính phủ và người đứng đầu là Tổng thống với nhiệm kỳ 04 năm. Tổng thống có quyền chỉ định thủ tướng liên bang, có vai trò hỗ trợ cho tổng thống trong việc điều hành đất nước. Nhánh lập pháp được thực thi bởi cả Chính phủ và hai viện của quốc hội là thượng viện và hạ viện. Nhánh tư pháp hoạt động độc lập nhằm đảm bảo tính khách quan trong đó Tòa án Liên bang Tối cao là cơ quan có thẩm quyền cao nhất.

Ngày 5 tháng 10 năm 1988, Brazil thông qua Hiến pháp liên bang, được coi là bộ luật cơ bản nhất của Brazil và có giá trị pháp lý cao nhất. Tất cả những quyết định của nhánh lập pháp và tòa án đều phải dựa trên Hiến pháp liên bang dù các bang đều có hiến pháp riêng của bang mình, nhưng không được trái với Hiến pháp Liên bang. Các chính quyền thành phố và quận liên bang không có hiến pháp riêng mà có bộ luật của riêng mình, gọi là luật cơ bản (*leis orgânicas*).

Bản Hiến pháp Liên bang, còn được gọi là Hiến pháp công dân, đã thể hiện sự cam kết vững chắc của Brazil đối với dân chủ, nhà nước pháp quyền, nhân quyền và các quyền tự do cơ bản thông qua việc xác lập phẩm giá con người như một nền tảng cơ bản của nước Cộng hòa (điều 1) [3]. Các điều khoản về quyền con người trong Hiến pháp đã nội luật hoá nội dung của Tuyên ngôn phổ quát về Quyền con người, Công ước quốc tế về các quyền dân sự, chính trị và Công ước quốc tế về các quyền kinh tế, xã hội và Văn hóa, cũng như các điều ước nhân quyền khác đã được Brazil phê chuẩn (điều 5 và 6). Hiến pháp đã xác định rằng các mối quan hệ quốc tế của Brazil được điều chỉnh, ngoài các nguyên tắc về "sự phổ biến của quyền con người", "quyền tự trị của các dân tộc", "bảo vệ hòa bình", "từ chối khủng bố và phân biệt chủng tộc", và "cho phép tự nạn chính trị" (điều 4) [4].

Đây là bản Hiến pháp được soạn thảo với sự tham gia rộng rãi của xã hội thông qua việc tham khảo Hiến pháp Bồ Đào Nha năm 1976 và Hiến pháp Mexico năm 1917 nhằm củng cố nhà nước pháp quyền, quyền con người, phù hợp với mục tiêu nhân quyền phổ quát và các giá trị nhân quyền mà Liên hợp quốc ghi nhận. Mục đích và

nội dung của Hiến pháp Brazil nhằm bảo vệ và thúc đẩy phẩm giá con người [5].

Brazil áp dụng hệ thống luật dân sự, dựa trên truyền thống La Mã - Đức. Mặc dù luật tập quán và án lệ là một phần của khung pháp lý, luật thành văn vẫn chiếm ưu thế hơn so với luật tập quán và án lệ. Luật liên bang quy định rằng thẩm phán chỉ có thể sử dụng các nguyên tắc tương tự, tập quán và các nguyên tắc chung của luật. Hệ thống pháp luật đó được chia thành các luật bổ sung, được dành riêng cho một số chủ đề được quy định trong Hiến pháp Liên bang và luật thông thường nhằm quy định tất cả các vấn đề khác, trong đó có những vấn đề quyền con người.

Các điều ước quốc tế về quyền con người do Brazil ký kết được nội luật hoá vào hệ thống pháp luật của Brazil sau khi văn bản của họ được Quốc hội thông qua và sau đó được Tổng thống phê chuẩn và ban hành. Các điều ước quốc tế giải quyết các vấn đề nhân quyền được coi là có thẩm quyền tương tự như Hiến pháp Liên bang. Đây là một điểm khá khác biệt so với các điều ước quốc tế về các vấn đề khác.

Một điều ước quốc tế được đưa vào hệ thống pháp luật của Brazil hủy bỏ một luật hiện hành có cùng hệ thống cấp bậc đề cập đến cùng một chủ đề. Nếu một luật về thứ bậc và chủ thể bình đẳng được ban hành sau khi điều ước quốc tế trở thành luật thì luật mới sẽ thay thế điều ước. Điều này có thể xảy ra ngay cả trước khi Brazil chính thức rút khỏi điều ước về quyền con người.

Luật hình sự Brazil không ghi nhận hình phạt tử hình, mặc dù nó được quy định trong thời kỳ tình trạng chiến tranh được tuyên bố trong khoản 37 của Điều 5 của Hiến pháp. Nhìn lại lịch sử Brazil, năm 2015, lần đầu tiên sau hơn 150 năm, người Brazil bị kết án tử hình. Vụ hành quyết Marco Archer vào tháng Giêng, sau đó là Rodrigo Gualarte, cả hai đều ở Indonesia, là những vụ hành quyết đầu tiên như vậy đối với người Brazil ở nước ngoài. Datafolha đã phỏng vấn 2.765 người Brazil từ 192 thành phố tự trị từ ngày 29 đến 30 tháng 11 năm 2017, 39% dân số phản đối hình phạt này. Ngoài những điều này, 1% tuyên bố thờ ơ và 3% khác không biết cách trả lời [6].

Hiến pháp Brazil năm 1988 cấm rõ ràng việc sử dụng hình phạt tử hình bởi hệ thống tư pháp hình sự. Tuy nhiên, hình phạt tử hình có thể được áp dụng, theo luật quốc tế, trong trường hợp tuyên chiến, theo các điều khoản của Điều 84, khoản 19, của Hiến pháp [3]. Nó cũng nghiêm cấm, trong cùng một điều khoản đề cập đến hình phạt tử hình, việc sử dụng bản án chung thân, khiến Brazil trở thành một trong số ít quốc gia đã bãi bỏ cả hình phạt tù chung thân và tử hình. Theo Bộ luật Hình sự Brazil, một công dân không được ngồi tù hơn 30 năm liên tục. Brazil cũng là Quốc gia thành viên của Nghị định thư của Công ước Hoa Kỳ về Quyền con người về Bãi bỏ Hình phạt Tử hình, được phê chuẩn vào ngày 13 tháng 8 năm 1996.

Trên thực tế, Brazil vẫn phải đối mặt với nhiều thách thức đáng kể dù đã đạt được một số kết quả nhất định trên lĩnh vực nhân quyền. Chính phủ tái khẳng định quyết tâm bảo vệ quyền sống và quyền an toàn của con người; thúc đẩy các quyền của phụ nữ, bao gồm chống bạo lực đối với phụ nữ; để đảm bảo hạnh phúc và lợi ích tốt nhất của trẻ em; bảo vệ gia đình và củng cố mối quan hệ gia đình; thúc đẩy và bảo vệ quyền của người khuyết tật; ưu tiên người cao tuổi với quan điểm nhân quyền. Chính phủ sẽ có hành động hiệu quả để đảm bảo giáo dục và chăm sóc sức khỏe phù hợp cho người dân Brazil mà không có sự phân biệt đối xử nào. Đồng thời, tăng cường các nỗ lực đảm bảo quyền tự do ngôn luận và tôn giáo; chống phân biệt chủng tộc, bạo lực và phân biệt đối xử với các nhóm dễ bị tổn thương [4].

Brazil quyết tâm thúc đẩy, bảo vệ và tôn trọng quyền con người và các quyền tự do cơ bản của người dân, bất kể nguồn gốc, chủng tộc, giới tính, màu da, tuổi tác, tôn giáo hay bất kỳ hình thức phân biệt đối xử nào khác. Cam kết này được đưa cùng với quyết định cải tổ Bộ Nhân quyền (The Ministry of human rights) thành Bộ Phụ nữ, Gia đình và Nhân quyền (Ministry of Women, the Family and Human Rights), trong cơ cấu mới của cơ quan hành chính công. Bộ mới

có nhiệm vụ rộng hơn và một cơ cấu thống nhất, cho phép Bộ xây dựng các chính sách công toàn diện theo định hướng nhân quyền, có tác động thực sự đến cuộc sống của người dân Brazil. Chính phủ nhận thức được rằng việc bảo vệ quyền con người là một giá trị vốn có của nhà nước dân chủ Brazil và là cơ sở để xây dựng và thực hiện các chính sách công an toàn [4].

Chính phủ Brazil cam kết tiếp tục tổ chức các cuộc thảo luận và tham vấn với chính quyền địa phương và nhà nước, cũng như với các tổ chức phi chính phủ và xã hội dân sự, từ các khu vực khác, trong quá trình xây dựng, thực hiện và đánh giá các chính sách nhân quyền. Chính phủ ủng hộ các cuộc tranh luận công khai để hướng dẫn các chính sách nhân quyền, cả trong nước và quốc tế.

Ngay từ những ngày đầu thành lập Liên Hợp Quốc, Brazil đã thể hiện cam kết đối với các công ước quốc tế về quyền con người. Brazil cũng tham gia một cách có ý nghĩa vào các cuộc thảo luận nhằm thông qua Tuyên ngôn phổ quát về quyền con người. Brazil là quốc gia đầu tiên ký, sau đó đã phê chuẩn Công ước quốc tế về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc vào năm 1966. Trong Hệ thống liên Mỹ, Brazil đóng vai trò dẫn đầu trong việc đàm phán một số hiệp ước, chẳng hạn như Công ước liên Mỹ về Bảo vệ quyền con người cho người cao tuổi. Đồng thời, Brazil công nhận Tòa án nhân quyền liên Mỹ [4].

Không giống như các nước Mỹ La tinh, Brazil đã không triển khai NHRI tuân thủ Nguyên tắc Paris. Thay vào đó, Hiến pháp Brazil năm 1988 đã chọn thiết kế lại Ministério Público, cung cấp cho nó nhiệm vụ rộng rãi, sứ mệnh và đặc quyền tương tự ở nhiều tính năng thường được giao cho NHRIs, mặc dù không hoàn toàn tuân thủ Nguyên tắc Paris [7]. Trên thực tế, mặc dù Brazil không thành lập bất kỳ NHRI nào tuân thủ “Các nguyên tắc Paris” (được đưa ra vào năm 1993 bởi Nghị quyết số 48/134 của Liên Hợp Quốc), nhưng Brazil đã xây dựng Bộ trưởng Brazil Público vào Hiến pháp năm 1988 của mình với một thiết kế thể chế đặc biệt như vậy dẫn đến hiệu quả hoạt động đặc biệt [7].

2. Pháp luật và cơ chế bảo vệ, thúc đẩy quyền con người ở Argentina

Chính phủ Argentina được thành lập tại Hiến pháp năm 1853, là hệ thống liên bang, cộng hòa và đại diện, người dân có quyền tự trị và bình đẳng trước pháp luật. Ở cấp quốc gia (chính phủ) được phân chia làm 3 cơ cấu quyền lực phân lập: Hành pháp (do Tổng thống nắm quyền), Lập pháp (do Quốc hội điều hành) và Tư pháp (do Tòa án Tư pháp Tối cao đứng đầu). Đồng thời, trong mỗi tỉnh sự phân chia quyền lực này được lặp lại với 3 cơ quan: Hành pháp (do Thống đốc nắm quyền), Lập pháp (do Cơ quan Lập pháp tỉnh điều hành) và Tư pháp (do Tòa án cấp tỉnh điều hành). Tại các tỉnh thành, thành viên của cơ quan Hành pháp và Lập pháp được lựa chọn thông qua việc bầu cử dân chủ, nhưng các điều khoản và cách thức bầu cử phụ thuộc vào luật pháp của từng tỉnh. Sự phân công trách nhiệm, quyền hạn như thế này có tác động quan trọng vào cơ chế giám sát thực thi quyền con người ở Argentina.

Hiến pháp 1853 của Argentina có mục đích chấm dứt chu kỳ nội chiến và đặt nền móng cho Tổ chức Quốc gia, những mục tiêu cần thêm vài thập kỷ để hoàn thành. Nội dung về quyền được quy định trong phần 1 của Hiến pháp Argentina mô hình Hiến pháp chuyển đổi. Khi Hiến pháp Argentina được sửa đổi vào năm 1994, nó không chỉ hợp nhất Defensor del Pueblo (Điều 86 của Hiến pháp Argentina) - một thiết chế được công nhận đầy đủ theo Nguyên tắc Paris - mà còn xây dựng một thiết chế mới cho Bộ trưởng Argentina Público, với hai diện mạo: *Ministerio Público Fiscal* (với chức năng và nhiệm vụ vượt ra ngoài chức năng công tố truyền thống trong các vụ án hình sự) và *Gomes da Silva Ministerio Público de la Defensa* (với chức năng và nhiệm vụ vượt qua vai trò truyền thống của cơ quan bảo vệ công). Cả hai diện mạo này đều được coi là độc lập với chính phủ và có chức năng bảo vệ và thúc đẩy quyền con người [7].

Hiến pháp của Argentina là một trong những hiến pháp ổn định nhất trên thế giới, ngoại trừ một số sửa đổi lớn được thực hiện vào năm 1860. Hiến pháp năm 1853 và các bản sửa đổi năm 1860 được mô phỏng theo Hiến pháp Hoa Kỳ

nhưng với các biện pháp bảo vệ chưa đủ mạnh các quyền dân sự và chính trị quan trọng. Cũng theo mô hình của Hoa Kỳ, một hệ thống liên bang và chính phủ liên bang ba bên được thành lập. Trong số các điều khoản được sửa đổi năm 1994, một điều khoản rất quan trọng được quy định nhằm mục đích đưa một số công ước nhân quyền đã được phê chuẩn và các văn kiện nhân quyền khác vào Hiến pháp Argentina. Quy định này tại Điều 75 (22) đã hợp hiến 10 văn kiện nhân quyền, bao gồm:

Tuyên ngôn của Hoa Kỳ về Quyền và Nghĩa vụ của Con người.

Tuyên ngôn phổ quát về quyền con người.

Công ước Hoa Kỳ về Nhân quyền.

Công ước quốc tế về các quyền kinh tế, xã hội và văn hóa.

Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị và Nghị định thư tùy chọn.

Công ước về ngăn ngừa và trừng phạt tội ác diệt chủng.

Công ước quốc tế về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc.

Công ước về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử chống lại phụ nữ.

Công ước chống tra tấn và các hình thức đối xử hoặc trừng phạt tàn bạo, vô nhân đạo hoặc hạ nhục con người.

Công ước về Quyền Trẻ em

Tuy nhiên, kể từ năm 1999, các tòa án Argentina còn chậm chạp trong việc hiến pháp hóa các văn kiện nhân quyền này, một phần là do các thẩm phán thiếu giáo dục về các nguyên tắc của luật pháp quốc tế. Tuy nhiên, theo Điều 75 (22), các điều khoản mở rộng của các văn kiện nhân quyền được liệt kê ở trên có thể sẽ có ảnh hưởng ngày càng trực tiếp và lan rộng đến nội dung và việc bảo vệ các quyền hiến định ở Argentina [8].

Tại Argentina, nhiều nhóm nhân quyền trong nước và quốc tế thường thực hiện các hoạt động điều tra và công bố kết quả của họ về các vụ việc nhân quyền mà không có sự hạn chế của Chính phủ. Các quan chức chính phủ thường hợp tác và có quan điểm phản hồi về các vụ việc cụ thể. Chính phủ có một ban thư ký về nhân quyền trong Bộ Tư pháp và Nhân quyền. Mục tiêu

chính của nó là phối hợp trong bộ, cộng tác với các bộ khác và cơ quan tư pháp để thúc đẩy các chính sách, kế hoạch và chương trình bảo vệ quyền con người. Cơ quan này đồng thời cũng xuất bản các tờ rơi và sách về nhiều chủ đề quyền con người [9]. Văn phòng Tội phạm Chống lại Nhân loại của Tổng Công tố đã điều tra và ghi lại các vi phạm nhân quyền xảy ra dưới chế độ độc tài quân sự 1976-1983.

Một thiết chế có vai trò quan trọng trong việc bảo vệ quyền con người ở Argentina chính là hệ thống trợ giúp pháp lý. Sau khi sửa đổi, bổ sung Hiến pháp liên bang năm 1994, Bộ Xã hội không nằm trong hành pháp mà thực hiện 02 chức năng là công tố và trợ giúp pháp lý. Tuy nhiên hai chức năng này là độc lập, không có Bộ trưởng chung mà có 02 người đứng đầu là Viện trưởng Viện công tố và Chủ tịch Văn phòng Luật sư công Liên bang do Tổng thống bổ nhiệm sau khi được Thượng viện thông qua. Hiện nay, Bộ này đã trở thành một nhánh quyền lực thứ tư của Nhà nước (nằm ngoài và độc lập với hành pháp, lập pháp, tư pháp).

Văn phòng Luật sư công liên bang có trách nhiệm bảo vệ quyền con người cho những người dễ bị tổn thương trong lĩnh vực hình sự, dân sự và hành chính. Văn phòng cung cấp dịch vụ miễn phí cho những người đủ tiêu chuẩn theo luật và các quy định hiện hành. Đồng thời, Văn phòng còn cung cấp các dịch vụ trợ giúp về nhà ở, y tế cho người nghèo, người dễ bị tổn thương nhằm thúc đẩy những biện pháp hỗ trợ chức năng bảo vệ quyền con người. Văn phòng cũng nỗ lực nhằm thành lập những cơ chế để tiếp cận với những nhóm người khác nhau một cách hiệu quả như hỗ trợ cho tù nhân trong tù; cho trẻ em và vị thành niên; nạn nhân về bạo lực giới, người tị nạn.

Bên cạnh Văn phòng Luật sư công liên bang, Argentina còn có một hệ thống các Ủy ban nhằm hỗ trợ bảo đảm quyền của người dân Argentina, cụ thể như Ủy ban tiếp cận công lý có chức năng tư vấn pháp lý của các Trung tâm Tiếp cận công lý thuộc Bộ Tư pháp, Ủy ban hỗ trợ thiết chế với trẻ em và vị thành niên nhằm theo dõi các vụ việc có người dưới 18 tuổi ở cấp liên bang, Ủy ban về các vấn đề xã hội và quan hệ cộng đồng, Ủy ban

hỗ trợ pháp lý cho tù nhân trong tù, Ủy ban về giới và cho các nạn nhân bạo lực về giới với mục tiêu tạo điều kiện cho nạn nhân của bạo lực giới, phụ nữ trong tổ tụng hình sự và người chuyển giới, nạn nhân của kỳ thị giới, người đồng tính được tiếp cận công lý; thực hiện điều tra, khảo sát, nghiên cứu về những đối tượng trên để đề xuất ra các giải pháp bảo đảm hiệu quả cho việc bảo đảm nhân quyền cho họ, Ủy ban hỗ trợ và bảo vệ người tị nạn nhằm tiếp nhận những người di cư hỗ trợ thủ tục cho họ để họ có thể nhập cư ở Argentina; hỗ trợ người di cư trong việc nhập quốc tịch tại Argentina; hỗ trợ cho tù nhân là người nước ngoài sau khi chấp hành án xong có nhu cầu định cư tại Argentina [10].

Trong số các Ủy ban có vai trò quan trọng trong việc bảo vệ quyền con người, Ủy ban thực thi quyền con người ở Argentina có chức năng trực tiếp hơn cả. Nhiệm vụ của Ủy ban hướng đến thúc đẩy các thỏa thuận nhân quyền giữa Argentina với các tổ chức quốc tế, thực hiện chức năng tranh tụng, đào tạo luật sư liên quan đến lĩnh vực quyền con người và tuyên truyền về quyền con người.

Trong các vụ án hình sự, luật sư bắt buộc tham gia để bảo vệ quyền lợi của bị can, bị cáo theo quy định của Hiến pháp và các luật liên quan, nếu không thì kết quả tố tụng đó sẽ không được công nhận. Do đó, vai trò của Luật sư là rất quan trọng trong bất kỳ một giai đoạn tố tụng nào. Văn phòng Luật sư công Liên bang sẽ thiết lập những điều kiện trong các chương trình để hỗ trợ kỹ thuật tư pháp do điều kiện hạn chế về mặt tài chính. Tuy nhiên, đối tượng nào được xác định là nhóm dễ bị tổn thương thì lại không được quy định trong pháp luật.

3. Kết luận

Nhìn lại cơ chế bảo vệ thúc đẩy quyền con người ở khu vực Mỹ La tinh thông qua phân tích hai đại diện là Brazil và Argentina, có thể thấy, các quốc gia Mỹ La tinh đã thiện chí trong việc tham gia ký kết các công ước quốc tế về quyền con người. Đồng thời, các quốc gia đã có những nỗ lực đáng kể nhằm hoàn thiện các thiết chế bảo vệ quyền con người, trong đó có việc thành lập

các cơ quan nhân quyền quốc gia phù hợp với bối cảnh cụ thể và thời điểm lịch sử của Mỹ Latin. Các cơ quan này chủ yếu dựa trên mô hình của Tây Ban Nha và Thụy Điển. Tuy nhiên, dấu ấn của mô hình Scandinavia vẫn nhận thấy thông qua việc các cơ quan được kiểm soát độc lập, không yêu cầu quốc hội bổ nhiệm các quan chức cấp cao của mình và các hành động của họ không có tính ràng buộc [11]. Độc lập về ngân sách là một trong những thành phần quan trọng của tính độc lập về tổng thể. Và chính bởi sự độc lập này cho phép các cơ quan quyền con người quốc gia tham gia vào việc xây dựng các chính sách công với cách tiếp cận nhân quyền và đã trao quyền cho họ để góp phần quan trọng vào việc thúc đẩy, bảo vệ các quyền con người một cách hiệu quả tại các quốc gia khu vực châu Mỹ Latinh.

Tài liệu tham khảo

- [1] United Nations Human Rights, OHCHR Human Rights Programme for Latin America and Caribbean Region (2008-2009), <https://www.ohchr.org/EN/Countries/LACRegion/Pages/LACRegionProgramme0809.aspx> (accessed on: December 25th, 2021).
- [2] Department of Foreign Affairs of Ho Chi Minh City, Basic Information About the Federal Republic of Brazil, http://www.mofahcm.gov.vn/vi/tintuc_sk/tulieu/nr060215152503/nr080516141433/ns080521095047 (accessed on: January 12nd, 2022) (in Vietnamese).
- [3] Chamber of Deputies, Constitution of the Federative Republic of Brazil, Documentation and Information Center Publishing Coordination, Brasilia, 2010.
- [4] Universal Rights, Candidacy of Brazil For the Human Rights Council, 2020-2022, <https://www.universal-rights.org/wp-content/uploads/2019/07/NV-199-19-Brazils-Voluntary-Pledges-and-Commitments.pdf> (accessed on: December 26th, 2021).
- [5] International Federation for Human Rights, Brazil: Wave of Attacks Against Human Rights Institutions, <https://www.fidh.org/en/issues/human-rights-defenders/brazil-wave-of-attacks-against-human-rights-institutions> (accessed on: December 26th, 2021).
- [6] F. D. S. Paulo, Support for Death Penalty at Record Levels Among Brazilians, Datafolha Finds, <https://www1.folha.uol.com.br/internacional/en/brazil/2018/01/1949074-support-for-death-penalty-at-record-levels-among-brazilians-datafolha-finds.shtml>, (accessed on: December 30th, 2021).
- [7] E. G. D Silva, Human Rights at the State Level: National Human Rights Institutions and Ministérios Públicos in Latin America – Beyond the Paris Principles, https://law.yale.edu/sites/default/files/documents/pdf/SELA14_Silva_CV_Eng_20140522.pdf (accessed on: January 17th, 2022).
- [8] Congreso De La Nacion, Argentina, National Constitution, <https://www.congreso.gob.ar/nationalConstitution.php> (accessed on: January 17th, 2022).
- [9] Ministry of Foreign Affairs, International Trade and Worship, Argentina, UN Highligths Human Rights Progress in Argentina, <https://www.cancilleria.gob.ar/en/news/newsletter/un-highligths-human-rights-progress-argentina> (accessed on: December 26th, 2021).
- [10] Ministry of Justice, Legal Aid in Some Latin America Countries, <https://trogiupphaply.gov.vn/nguyen-cuu-trao-doi/gioi-thieu-tro-giup-phap-ly-argentina> (accessed on: January 17th, 2022) (in Vietnamese).
- [11] Ella, Latin America's National Human Rights Institutions: Fostering Democratic Transitions and Guaranteeing Human Rights, http://ella.practicalaction.org/wp-content/uploads/files/120911_GOV_ProHumRig_BRIEF1.pdf (accessed on: December 30th, 2021).